

Spraw Międzynarodowych, przedstawiającym udział delegacji polskiej w rokowaniach paryskich 1919 r. Historycy polscy podjęli się przygotowania zarysu historii Polski przeznaczony dla czytelnika niemieckiego.

Szczegółowo ustalona została współpraca w zakresie wymiany archiwalnej i badań nad Pomorzem na podkomisjach archiwalnej i pomorskiej. 27 września odbyło się także posiedzenie podkomisji śląskiej z udziałem prof. F. Gentzena, doc. W. Schumanna, R. Jeskego oraz prof. K. Popiołka i doc. H. Zielińskiego. Stwierdzono na nim, że stronie niemieckiej udało się posunąć naprzód sprawę opracowywania tematów z historii Śląska, które mogą być pomocne przy dalszych pracach nad syntezą dziejów Śląska, przygotowywaną w Zakładzie Historii Śląska IH PAN. Tak więc doc. dr H. J. Friederici z Lipska zajmuje się zagadnieniem antyfaszystowskiej walki na Śląsku w latach 1933—1939; na zakończeniu jest praca D. Loetscha (Lipsk) o roli PPR w osiedleniu i odbudowie Śląska po drugiej wojnie światowej, R. Jeskego (Berlin) na temat roli niemieckich monopolów w okupacji faszystowskiej na Górnym Śląsku. H. Bleiber z Instytutu Historii Niemieckiej Akademii Nauk kończy dysertację doktorską o chłopach śląskich w rewolucji 1848 r. W. Schmidt z tegoż Instytutu przygotowuje rozprawę o Wilhelmie Wolfie. Czynione są starania o pozyskanie dalszych pracowników naukowych do badań nad dziejami Śląska.

Uznając potrzebę dokładniejszych informacji o stanie badań polskich nad dziejami Śląska postanowiono, że Zakład Historii Śląska IH PAN będzie nadal przysyłał do Instytutu Historii Europejskich Demokracji Ludowych w Lipsku zestawienia bibliograficzne i zalecenia co do recenzji i not, a Instytut wyznaczy specjalnego pracownika, który zorganizuje akcję recenzowania prac polskich, posługując się w razie potrzeby pomocą pracowników naukowych z Polski. Wskazano także na konieczność pełniejszego uwzględniania ostatnich badań nad dziejami Śląska w uniwersyteckim podręczniku historii Niemiec.

Następna sesja Polsko-Niemieckiej Komisji Historycznej ma się odbyć w maju 1962 r. w Rostoku. Tematem jej będzie omówienie sposobu przedstawiania stosunków polsko-niemieckich w zachodnioniemieckich podręcznikach uniwersyteckich.

j. a.

Wacław Korta

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI WROCŁAWSKIEGO TOWARZYSTWA MIŁOŚNIKÓW HISTORII ZA 1961 R.

W styczniu 1961 r. upłynęło piętnaście lat od chwili założenia skupiającego historyków Dolnego Śląska Wrocławskiego Towarzystwa Miłośników Historii, które było towarzystwem afiliowanym, a obecnie jest Oddziałem PTH we Wrocławiu. W 1961 r. WTMH liczyło 112 osób: 14 samodzielnych pracowników nauki, 55 pomocniczych pracowników naukowych, 20 nauczycieli i 23 inne osoby. Ostatnie Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa, odbyte w dniu 10 marca 1961 r., wybrało nowy Zarząd, który od tej chwili działał w następującym składzie: prof. dr Karol Maleczyński — prezes, dyr. mgr Andrzej Dereń i prof. dr Stefan Ingłot — wiceprezesi, dr Zbigniew Kwaśny — skarbnik, dr Wacław Korta — sekretarz, doc. dr Tadeusz Ładogórski, doc. dr Kazimierz Orzechowski, doc. dr Roman Heck, dr Jan Reiter — członkowie Zarządu. Do wybranej wówczas Ko-

misji Rewizyjnej weszli: doc. dr Adam Galos, mgr Bronisław Turoń i mgr Jan Dudek. Towarzystwo posiada liczące 12 członków Koło Terenowe w Wałbrzychu, którego prezesem był dr A. Szyperski. Koło to rozwijało dość żywą i różnorodną działalność. Organ WTMH, „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka”, redagował Komitet Redakcyjny w składzie: prof. dr Józef Gierowski, prof. dr Ewa Maleczyńska, doc. dr Kazimierz Orzechowski, doc. dr Henryk Zieliński.

Działalność Towarzystwa koncentrowała się głównie na trzech odcinkach: organizowaniu dyskusyjnych posiedzeń naukowych, akcji wydawniczej oraz akcji popularyzacji wiedzy historycznej. W ramach odbywanych w piątki posiedzeń naukowych wygłoszono i przedyskutowano następujące referaty:

1. K. Maleczyński, *Testament Bolesława Krzywoustego* — styczeń;
2. S. Michalkiewicz, *Szlachta a kwestia chłopska na Śląsku na przełomie XVIII/XIX w.* — luty;
3. J. Demel, *Makieta III t. „Historii Polski” PAN* — kwiecień;
4. F. Mincer, *Wojna domowa w Polsce (1606—1609). Omówienie książki Jarosława Maciszewskiego* — kwiecień;
5. M. Orzechowski, *KPD wobec problemów narodowościowych na Górnym Śląsku 1922—1933* — czerwiec;
6. K. Maleczyński, *Ze studiów nad ludnością wieśniaczą w Polsce wczesnośredniowiecznej* — listopad;
7. W. Korta, *Rozwój terytorialny wielkiej świeckiej własności feudalnej w Polsce do połowy XIII w.* — listopad;
8. A. Madeja, *Polska szkoła w Jemielnicy* — grudzień;
9. W. Turoniowa, *Materiały kartograficzne do stosunków narodowościowych na Śląsku* — grudzień;

Planowo kontynuowano działalność wydawniczą. W roku sprawozdawczym wydano cztery numery „Śląskiego Kwartalnika Historycznego Sobótka”. Ich treść wypełniają artykuły poświęcone problematyce śląskiej, ogólnopolskiej i powszechnej. W 1961 r. ukazała się drukiem przygotowana przez prof. dra Karola Maleczyńskiego *Bibliografia Historii Śląska za lata 1948—1955*. W druku lub w przygotowaniu do wydania znajdują się dalsze zeszyty popularnej serii B „Sobótki” i antyrewizjonistycznej, obcojęzycznej serii „Documenta Silesiae”.

Obchody milenium i rocznicowe wzmogły jeszcze bardziej żywą zazwyczaj działalność popularyzacyjną WTMH. Współpracowano w tej dziedzinie z Towarzystwem Wiedzy Powszechnej, Ośrodkiem Wiedzy o Ziemiach Zachodnich w Bolkowie, Kuratorium we Wrocławiu, organizacjami PZPR i zakładami pracy. Ogółem wygłoszono około 50 odczytów popularnonaukowych w różnych miejscowościach Dolnego Śląska. W pierwszym półroczu 1961 r. w prelekcjach przeważała tematyka związana z początkami państwa polskiego, od jesieni zaś dominowały odczyty na tematy związane z polskim ruchem robotniczym, zwłaszcza 20 rocznicą powstania PPR.

Wrocławskie Towarzystwo Miłośników Historii brało również udział w zorganizowanym przez Zarząd Główny PTH konkursie miłośników książki historycznej. Jako członek Wojewódzkiej Komisji Konkursowej zajęło się akcją propagandową konkursu.

Ogółem wpłynęło 26 odpowiedzi, których autorami byli uczniowie (16), nauczyciele (3), urzędnicy i emeryci (3), osoby bez podanego zawodu (3) oraz 1 górnik. Poziom odpowiedzi był na ogół zadowolający. Na wniosek jury przyznano I na-

grodcę Ob. Robercie Byrczek (bez podanego zawodu), II nagrodę ob. Janinie My-
szyńskiej (nauczycielka), III nagrodę ob. Longinowi Cichoszowi (górnik) oraz 5 wy-
różnień, które przypadły: ob. ob. Irenie Paterównie, Grażynie Przybyłowiczównie,
Krystynie Sadowskiej, Stanisławowi Kładziowi (uczniowie), Piotrowi Iwanowskiemu
(księgowy). Oprócz nagród książkowych, ufundowanych przez Wydział Kultury
Wojewódzkiej Rady Narodowej we Wrocławiu i Wrocławskie Towarzystwo Mi-
łośników Historii, wszyscy uczestnicy konkursu obdarowani zostali na mocy decyzji
Zarządu WTMH wydawnictwami Towarzystwa.